Miskolcz, 1901. X. évfolyam. 43. sz. Szerda, május 29.

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Széchenyi-utcza 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
RUTTKAY MENYHÉRT.
Helyettes szerkesztő:
BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2·50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Választások előtt.

Ha valamikor érdeklődéssel néztünk a választások elé, ugy most a legnagyobbb érdeklődéssel várjuk azokat!...

Nagyon kiváncsiak vagyunk, hogy *Széll* Kálmán, a miniszterelnök, nem parancsolt-e rá *Széll* Kálmánra, a belügyminiszterre, hogy használja ő is azokat az eszközöket, a miktől sohasem riadt vissza a kormány választások alkalmával? Vagy pedig a jog, törvény, igazság programmját valló miniszterelnök, megfogja-e követelni a belügyminisztertől, hogy *csak alkotmányos* eszközökkel szabad támogatnia a kormány jelöltjét ezuttal?

Kiváncsiak vagyunk, hogy a Maros-Vásárhelyen előadott jelenet egy sikeresen megirt öt felvonásos tragoediának első jelenete volt-e, a mely tehát *folytatódni fog*, vagy pedig egy töredék e tragoediából, a mely tehát nincs megirva s igy nem is lehet — *előadni*?

De annyi bizonyos, hogy a választások előtt állunk!

Készen kell tehát nekünk is lenni a küzdelemre! Készen is leszünk, harczolni fogunk a legszentebb eszközzel: programmunkkal!

A kinek egy kis jósló tehetsége van, vagy bele tud mélyedni a jelen politikai viszonyokba, az minden bizonynyal érezheti, tudhatja, hogy itt van az idő, a mikor a függetlenségi párt legközelebb áll programmja megvalósithatásához.

S ha az ország tiszta gondolkozása bátor küzedelemmel, megvesztegethetetlen lelki erővel csoportosul a függetlenségi párt zászlaja alatt, ugy, — a mit eddig remélni is alig mert sok kis lelkü, gyenge ember, — az megvalósul!

Az utolsó idők, az osztrák viszonyok nagyon is igazolják programmunkat s s mindes érvnél erősebben bizonyitják, hogy hiába való minden erőlködés, nekünk, a mennyire csak lehet, független különállóságra kell törekednünk: ez érdekünk, ez a *jövőben való megállásunk* biztos alapja!

Elég fájó, hogy még nem vagyunk teljesen önállóak! Elég fájó, hogy ugy van értesitve a *müvelt* Európa, hogy a magyar csak az osztrákkal együtt képes szerepelni! Miféle ostoba beszéd az ilyen: mintha egy ép kézlábu ember, egy nyomorékba akarna fogózkodni, hogy el ne essék?!

De mi ennek az oka?

E léha, tespedő kor, még léhább emberei, kik hevertetik erejüket. Hisz nem egyszer hallhatjuk ellenfeleinktől, hogy milyen szép, jó és jogos a mi programmunk, *de a jelen körülmények között nem valósitható meg*!

Miért? Ők nem tudják, én majd megfelelek rá!

Hát azért, kedves kormánypárti urak, hozzátok szólok, kik elismeritek, a mi szép, jó és jogos programmunkat, mert ti olyan talmi hazafiak vagytok, hogy önző lélekkel csak a jelennel, jobban mondva *magatokkal* törődtök és *nem a jövővel!* Elismeritek, hogy az ország miden rétege megérezné a jobblétet, de ti oly önzők vagytok, hogy a mikor a kezetekbe nyom a kortes ur egy kis *választási költséget*: eladjátok legszentebb jogotokat — elveiteket! És aztán azt kiabáljátok, hogy ugy sem valósitható meg a mi programmunk!

Hisz ez csak egy őrült elme okoskodása lehet! Ne add el lelkedet, barátom magad, de állj alá a zászló alá, mit az ország *minden rétegének* jólétéért visznek harczba és akkor te veled is több lesz egy emberrel alatta, a másodikkal, harmadikkal, negyedikkel is, kik ily ficzamodott ész okoskodásával akarjátok magatokról elháritani a támadást, a miért oly bitangul cselekedtetek. Maradj hü elvedhez és mienk a győzelem. Lehet, hogy még te nem, de már fiad élvezni fogja e győzelem édes gyümölcseit.

Legyünk már egyszer erős emberek!! álljunk el már egyszer a nyomorult önérdektől! Kisértsük meg már egyszer, hogy a közjó, a *jövő érdekében* is tehessünk valamit! Ne engedjük, hogy elfajuljon a vér ereinkben! Mutassuk meg, hogy azok a magyarok vagyunk még, a kik érdemesek a név viselésére! Harczoljunk, küzdjünk összetett vállal az ország önállóságának megteremtésében! Ne legyünk már örökösen lekötve, mint fél gyarmat-állam egy pusztuló *semmi nép* pimaszságának! Ne engedjük már tovább szipolyoztatni magunkat, mert ha kiszivják minden vérünket, akkor aztán lehetünk önállóak is!

Minek már a hallottnak a nap sugára? Hiába köszönt már akkor ránk az önállóság jobb létének napja, ha holtak leszünk?! E melegitő napsugár sè lesz képes a halottat halottaiból feltámasztani!

A kormány tétlen, lomha politikája pedig erre fog vezni!

Ezt kell megakadályoznunk s ezért küzdeni nemes; ha pedig megharczoljuk a harczot, hálás marad a késő nemzedék is!

Falusi irók.

Sokszor ellamentálunk a magyar közélet lépten-nyomon észlelhető ferdeségei miatt s az Isten tudja, mégis némi elégültséget érezünk, mikor valamely mozzanatban pesszimisztikus itélkezésünkre egy-egy czáfolat érkezik. Ez a jóleső érzés a mi megnyugvásunk, mert ez mutatja, hogy a roszat nem a roszért, hanem annak tanulságaiért emlegetjük el; mert feladatunk, hivatásunk az, hogy meglássuk, észrevegyük és felderitsük a roszat és a jót egyaránt.

De az alól a gyöngeség alól mi sem vagyunk felmentve, hogy a saját házunk tájékát rózsásabb szinekkel lássuk, mint a másét; ez a magyarázata annak, hogy az irodalmi viszonyok megitélésénél hajlandók vagyunk enyhébb mértéket alkalmazni. Az irodalom a művészetnek egyik testvére lévén, jogosan is vélelmezhetjük, hogy az e téren hivatott erők

A közelgő idényre **óriási nagy választékban** szolgálhatok mindennemü **futó** és **szalonszőnyegeket**
Manilla, Tapestry, Brüssler, Axminster, Argaman, Welvet és smyrna minőségekben, valamint
mindennemű bútor-kelméket
ugymint gyapju bouret, selyem damaszt, gobelin, mocect, dogestan stb. minőségeket, — ugyszintén csipke, tüll, gobelin gyapju és selyem **függönyöket** és **ágytakarókat** rendkivül **olcsó szabott árakban.**
ROSENBERG GYULA szőnyeg- és kelengye-áruháza MISKOLCZON, a szinház-épületben.

minden külső befolyás nélkül, sőt daczára is, előbb-utóbb a megfelelő polczra vergődhetnek. Mert a legjobbak ideálja az, hogy minden tehetség azon magaslatra jusson, melyet értékénél fogva megérdemel.

S kétszeresen roszul esik, mikor azt kell tapasztalnunk, hogy — fájdalom — az irodalom terén sincsenek sokkal virágosabb állapotok, mint hazai közéletünk bármely más ágazatában. A protekczió — ez az isteni protekczió, mely annyi üres fejnek és sivár szivnek a megmentője — ime itt is csak oly souverain hatalommal uralkodik, mint akár a szamár-lajtorja támasztékai körül, csakhogy ez az uralom még csufondárosabb, még undoritóbb itt az irodalomban, hol az elődök történelmi nagyságu emlékei még mindig arra intenek, hogy a szellemi munkások ugyis kicsiny gárdáját szeretettel kell vezetni és segiteni az irodalmi munkálkodás háládatlan pályáján.

A magyar irodalombau ma hiába keresnők a Kazinczy Ferenczek, a Toldy Ferenczek, a Kemény Zsigmondok nyomát, kik gyöngéd figyelmükkel és buzditásukkal annyi — a fáradalmak, a küzdelmek között ingadozó — irónak nyujtottak segitő kezet és buzditó szót. Fájóan kell bevallanunk, hogy a magyar irodalom reklámon hizlalt félistenei tulajdonképen nagyobbrészt egy jól jövedelmező czéhnek a tagjai, a kik a félistenek mythologiai büszkeségével nézik le a közéjök vágyó falusi irót, de ha csak szerit ejthetik, ugyancsak igyekeznek kisziszegni maguk közül, mint az idegent a fóti ludak, — a hogy néhai való jó ludas Matyiban meg vagyon irva.

Számtalan panaszszal árasztanak el bennünket e tekintetben; hogy a falusi irónak nincs tere, mert nem nyit előttük senki utat, s az irás művészete ma tulajdonképen néhány élelmes üzlet-ember s nehány ügyes tollforgatónak privilegiuma stb.; — de a mi buzditásunk mindig ellentmondott ez állitásnak, s szerény lapunknak kicsiny hasábjain mindenkor igyekeztünk a fejlődő tehetségek utján megegyengetni.

Az a kuriózum azonban, mely legujabban kezeink közé jutott, keserves czáfolat a mi optimisztikus jóakaratunkra. Ebben a koriózumban nyiltan be van vallva, hogy az irodalomban ma ép oly nélkülözhetetlen a protekczió, mint akár egy irnoki kinevezésnél. A két-egy Magyarország második rangu szinművészeti intézete részéről ismeri el egy hivatott faktor, hogy a vidéki irónak a darabja, még ha megüti, sőt fölül is mulja az előadhatás mértékét, akkor is csak protekczióra szorul. Tessék bekopogtatni valami jókedvü mágnás ajtaján.

Igen leh ngoló ez az állapot. Nem csudálnók, ha kedvét szegné mindazoknak, a kik távol a központ ragyogásától, a vidéki élet csöndesebb világában keresik a szépnek és igaznak inspirácziót, hogy szellemük termékenyitő hatalmával a kulturának maradandó értékü forrásait kiépithessék. — Ezek a szegény falusi irók tehát teljesen magokra vannak hagyatva. Egyedül a szépnek vágya az, a mi lelküket heviti, arravaló kilátás nélkül, hogy lélekemésztő munkásságukat a hivatottak egyszer valamikor észreveszik.

Nálunk ugyan van egy nagynevü, országos hirü költő és iró, de neki — sajnos — sohasem jutott eszébe az, hogy a kezdő, tehetséges irókat csak egy buzditó szóval is bátoritsa, hogy lelkesitő példájával a parlagon heverő szellemi tőkét megmentse. Hideg, zárkozott szivvel ő is csak a központ ragyogó fényében sütkérezett mindenkoron!

Szegény falusi skriblerek, csak vágjátok sarokba az irótollat, vagy pedig keressetek *protekcziót*, a harmadik esetőség legfeljebb az, hogy *iró* helyett *irnokká* lehettek. — S ez, ha nem szebb is, de mindenesetre hasznosabb.

Az uj választási törvények.

A mult évben hozott választási birásko dásról szóló XV. törvényczikk a közeljövőben tartandó választások alkalmával már életbe lép és azt hisszük, nem lesz érdektelen dolog e czikket olvasóinkkal közelebbről megismertetni.

Hogy magát a törvényczikket itt részletesen ismertessük, arra semmi szükség nincs, mert az hisszük és elégnek tartjuk, ha főbb vonásait ismertetjük csak.

Annak idején sok port vert fel a fuvardijak szabályozására vonatkozó határozat és ezt egy felette üdvös intézménynek tekintjük, amennyiben a versengések e téren megakadályoztatnak általa. Ennek előtte a képviselőházat illette meg a választások fölötti biráskodás, mig az uj törvény értelmében azt a kuria gyakorolja csak. Érdekes a 3. §-ban felsorolt 27 eset, melynek fenállása esetében a kuria választások érvénytelenségét mondhatja ki. E részleteit itt közöljük.

„*Érvénytelen a választás és igy a m. kir. kuria által megsemmisitendő, ha a jelölt nem volt választónak összeirva s igy nem volt választható; ha a szavazatokat pénzen vásárolta; ha a választó fenyegetéssel, vagy valami előny elvonásának kilátásba helyezésével szavazásra, vagy attól való tartózkodásra kényszeritletett; ha a választókat etetés és itatás által nyerte meg a jelölt*; ha a hatóságok rendeletei elleni ellentállásra a választókat nyilvánosan felhivni; — ha a jelölt osztályok, nemzetiségek vagy hitfelekezetek elleni gyülöletre vagy a magyar állam közt fennálló államközösség ellen végre annak területi épsége, vagy a tulajdon és hazafiasság jogintézményei ellen, izgatott; ha a képviselő a választást megelőző három hónapon belül a vallás szertartásainak végzésére rendelt helyiségben, vagy a vallásos jellegü gyülekezeten a választás eredményének befolyását czélzó nyilatkozatot tett; ha abból a czélból, hogy egy vagy több választó ő reá szavazzon, vagy bizonyos jelöltre ne szavazzon vagy hogy a szavazástól

TÁRCZA.

Husson asszony rózsafiuja.

— Guy de Maupassant. —

Forditotta: ***Kiss Lajos.***

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —

(Folytatás.)

Leült egy székre, a bor és a büszkesség által felizgatva szétnézett maga körül. A sárga-répa, káposzta, hagyma erős zöldségszagot terjesztettek a zárt helyiségben, erős kerti szagot, a melyben kellemes, átható szamócza-illat, meg egy kosár őszi baraczknak a könnyed, finom illata vegyült el.

A Rózsafiu fölkapott egy baraczkot és bepofázta, jóllehet a hasa már olyan domboru volt, mint egy csobolyó. Aztán egyszerre csak az örömtől megvadulva, el kezdett tánczolni és a zsebében megcsendült valami.

Meglepődött erre, belenyult a zsebébe és előhuzta az 500 frankot tartalmazó érszényt, a melyről egészen megfeledkezett részegségében! Ötszáz frank! Milyen vagyon! Kiforditotta az aranyakat az iróaszt lra és kiterjesztett tenyerével szétterité, hogy mindet láthassa egyszerre. Huszonöt volt, huszonöt kerek arany! Mind arany! Ragyogtak a deszka-asztalon a sürüsödő árnyékban. Megszámlálta, meg ujra megszámlálta, külön-külön mindegyikre rátévén az ujját és mormogván: „Egy, kettő, három, négy, öt, — száz; hat, hét, nyolcz, kilencz, tiz, — kétszáz»; aztán visszarakta őket az erszénybe, a melyet a zsebébe rejtett.

Ki tudná, ki birná elmondani, mily iszonyatos harcz fejlődött ki a Rózsafiu lelkében a jó és a rosz között; a sátánnak ádáz rohamát, cseleit és kisértéseit, a melyeket eme félénk és szüzies lélekbe dobott. Miféle sugallatokat, miféle képeket, minő sóvárgást idézett föl a gonoszság, hogy fölingerelje és elveszitse ezen kiválasztottat. A Husson asszony szemefénye végre felkapja kalapját, a mely mellett még ott volt a kis narancsvirág-csokor és kimenvén, a ház mögötti kis utczácskán át eltünt az éjben.

— — — — — — — — — — — —

Virginia, a gyümölcsös kofa, értesülvén, hogy fia hazatért, azonnal hazasietett és a házat üresen találta. Várakozott, eleinte aggodalom nélkül; majd egy negyed óra multával tudakozódni kezdett. A Dauphine-utczabeli szomszédok látták Izidort, hogy bement és egyáltalán nem láttak őt ujra eltávozni. Keresték tehát: sehol sem találták. A gyümölcsös kofa már nyugtalankodván, elszaladt az előljárósághoz: a polgármester nem tudott semmit egyebet, mint hogy a Rózsafiut a kapu előtt hagyta. Husson asszony éppen készült lefeküdni, midőn értesitették, hogy pártfogoltja eltünt. Azonnal feltetette parókáját, fölkelt és elment maga Virginiához. Virginia, a kinek egyszerü lelkét a hirtelen felindulás megzavarta, könnyekben uszott káposztái, sárgarépái és hagymái közt.

Attól tartottak, hogy baleset történt. De miféle? Desbarres pararancsok értesitette a csendőrséget, a mely egy körjáratot tett a város környékén; és a Pontoise felé vivő uton megtalálták a kis narancsvirág-csokrot. Ezt oda tették egy asztalra, e mely körül a hatóságok tanácskoztak. A Rózsafiu egy tervszerü cselszövénynek, talán féltékenységnek eshetett áldozatul. De miképen? Miféle módon tudták tőrbe csalni ezt az ártatlant és mi czélból?

Belefáradván az eredménytelen keresésbe, a hatóságiak lefeküdtek. Egyedül Virginia virrasztott könnyei között.

Másnap este azonban, mikor a párisi postakocsi a maga idejében megérkezett, Gisors elámulva vette hirül, hogy az ő Rózsafiuja a várostól kétszáz méternyire megállitotta a kocsit, fölült, megfizetvén a helyéért egy Lajos-aranynyal, a melyből visszad-

tartózkodjék, az egyházi kegyszerekben való részesitésére tett igéretet vagy egyházi fenyiték alkalmával, vagy a kegyszerek elvonásával avagy tulvilági büntetéssel fenyegegetett, *ha közhivatalnok olyan választónak, ki az ő hivatali alárendeltje, arra nézve, hogy mely jelöltre szavazzon, vagy hogy a szavazástól tartózkodjék, utasitást adott;* ha a csendőr, rendőr és fegyveres erő közremüködése nem a csend és rend fentartása és a választói jog szabad gyakorlásának oltalma érdekében, hanem más czélból, nevezetesen választók felszólitására, összegyüjtésére vagy a fedezet alatti szállitására a végből vétetett igénybe, hogy azok választói jogukat gyakorolják, vagy hogy a választási székhelyen megjelenjenek, vagy az ottani megjelenésben akadályoztassanak; ha a választók a választás helyén a kellő időben való megjelenésben gátoltattak; ha a választási elnök hivatalos hatalmával visszaélt s e törvény intézkedéseit figyelmen kivül hagyta.

A vesztegetést, az etetést-itatást, az eddigi választások alkalmával olyannyira üzött dolgokat, az uj törvény erős beszámitás alá veszi.

Feltünő nagy büntetést szab az uj törvény arra a kerületre, melynek választását a kuria semmisnek nyilvánitja. Az ilyen választó kerület nem választhat képviselőt az idényre, minek következtében természetesen guny tárgyává válna.

A kuria minden választáshoz hivatalos közeget küld ki az ellenőrzés gyakorlása végett és ha ily hivatalos közeg mulasztása folytán lett érvénytelen a választás, ugy azt a biróság 4000 koronáig terjedő pénzbirsággal sujthatja.

A mint látható ezekből, az uj biráskodási törvényczikk a legerélyesebben foglalkozik a választásokon előforduló visszaélésekkel. Egyes passzusában világosan látni az intést; mely különösen a kath. papok templomi szószékről hangzó politikai irányzatu szónoklatait illeti. Figyelmezteti őket, hogy a tulvilági büntetésekkel ne fenyegessék a népet és ne iparkodjanak azt lelki pressziókkal a választásokra bocsájtani.

Biz erre meglehetős szükség volt.

Védszent . . .

Nyomorék, elrongyolt a kis fiu, valamivel nagyobb a leány. Árvák . . .; betették az anyjukat a földbe. Szegény, nyomorék fiu, ki vérző kinnal látja a kis nővérét érte dolgozni, tehetetlenül megbénitva szemléli az angyali lélek kenyérharczát.

*

Voltak szülői a szegény nyomoréknak . . . Talán gondozói; hü őrei, talán könnyelmü nevelői, vidám, gondtalan élethajhászok; kik fenékig kóstoltak bele az élvekbe, nem volt mértékük sem a borban, sem a szerelemben; talán hiuk, gőgösek voltak, kik zsarnokszivet vad nyerseséggel egyesitettek; talán fukarok, mintha vércseppjükbe kerülne egy fölöslegesen és más hasznára bocsátott kenyér, vagy pénz; ilyen szülei, vagy ha nem szülei, ugy rokonai, támogatói voltak ezelőtt ennek a nyomorék mostoha gyermeknek, a *társadalomnak*, melynek nem volt a humanizmus szent szempontjából vett egységes czélja, egy irányu boldogitása, hanem nyomorék volt, — s mint ilyen, nem szolgálta egyik tagja a másikat, nem kormányozta azt egy közös humánus akarat; nyavalygó szörny volt, melyet nem mernek szépen megsimogatni, melyhez oly félve nyul az ember, mint a darázsfészekhez.

És zokog a *társadalom*, mert kinjai vannak; feljajdul a szegény *nyomorék* gyermek, hogy megcsalja mindenki, hogy hiuság, tréfa és önhittség a vele szemben hozott áldozat, hogy belőle *bolondot* csinálnak és ehhez jogát tartja mindenki. Pajtásának hitte tulajdon *szülője*, kinek gondját kellett viselnie; urak, kik feltünésből jótékony adakozóknak tünnek fel; nők, kiknek hiuságnak tartja az emberszeretet csillogó mezében magukat ragyogtatni; urnak akarják nevelni és meghagyják földhözragadt, szegény legénynek. Elhalmozzák olyasmivel, a mivel egy *előkelő társadalom* boldogulni tud, boldogulni képes; és megvonnak tőle minden olyat, ami a *megélhetésre* szükséges. És minthogy az előkelő társadalomnak lehet nagy neve, lehet fénye, büszkesége, a másik mostoha gyermek nem bizhat e hamis pompa irányában mással, mint önhittséggel. Kilesi az emberi gyarlóságot és port hint az együgyüek szemébe . . .

Ez a kétféle életpályája a *társadalomnak* humanizmus szempontjából. Fényes, nagy név és önhittség! És mind a kettő részt vesz azért egymáséból és a gyarló ember nem tudja, mit érezem, mit gondoljon e mostohákkal szemben, mikor van itt az ideje, hogy felkiáltson a nagy Augusztussal: „Plausate“ . . . mikor van vége a komédiának? . . .

* * *

Vannak azonban a mostoha gyermeknek sorsát szivén viselő, nemesen érző, jólelkü gondozói is! *Miskolcznak* is van társadalma, ez Miskolcznak is mostoha gyermeke. Itt is vannak érző, hü gondozói. Urasszonyok, kiknek angyali a mosolygásuk, nyomort üző a ténykedésük. Ragyogó tettek, miket aranybetükkel kell bevésni az emberszeretet gyémánt lapjaira. *Védszent!* Kinek a lelkébe sugallva leledzik már természettől a mostohák, elhagyatottak iránti nagylelküség, ki egyenként huzza ki gyengéd, óvatos kezekkel a szenvedők, betegek és éhinségesek szivéből a nyomor ütötte sebben megakadt tört, vigasztalja, ápolgatja a nyomorék társadalmat, mintha benszülöttje lenne. És a védszent nem esik hibába! Gondozó, hü őre a gyámoltalanoknak; nem gőgös, nem hiu, szive már az istenoltotta tüzben tisztán született meg, *nem arany az, mely a kohóban tisztul csak meg, hanem gyémánt, mely a delejes légből hozza magával nyersen az ő született tüzét s a csiszolás már csak ragyogóbbá teszi.* Adakozás egész addig, hogy a saját kenyerét vonja meg szájától, csakhogy egy *ismeretlen* embertársát éhezni ne lásson, az ő nemeslelküségének nem eszköze más nyomorgók segitsége, hanem idealizált czélja. Nem fél a társadalmi kinövésektől. Bátor kézzel nyul a darázsfészekbe. Megfeddi gyöngéden a hibázót, de feddésében már benne van bocsánata; angyali körültekintéssel óvja meg a családi békét is, tettében nem nyilatkozhatik meg az önhittségnek, feltünésből elkövetett tetszelgő nagylelküségnek legkisebb paránya sem. Teszi mindezt *szeretetből, nagy* és *nemes lelküségből.*

---

tak neki és hogy aztán csöndesen leszállott a nagy város kellő-közepén.

A környékben nagy lett a felindulás. Az előljáróság levelet váltott a párisi rendőrfőnökkel, de ez sem vezetett semmi fölfedezésre.

Napok multak, eltelt a hét is.

Egy reggel azonban dr. Barbesol korán kimenvén, észreveszi, hogy a küszöbön ül egy szürke vászonruhás alak és fejét a falnak támasztva alszik. Közelebb megy hozzá és fölismeri Izidort. Föl akarván őt költeni, nem birja talpra állitani. Az ex-rózsafiu leküzdhetetlen, aggodalmas, mély álomba volt merülve s a meglepődött orvos segitséget hivott, hogy a fiatal embert elvigyék a Boncheval gyógyszertarába. Mikor aztán fölemelték, egy üres üveg tünt elő, a mely alá volt dugva s a melyet az orvos megszagolván, kijelentette, hogy az pálinkát tartalmazott. Ez a jelenség aggodalomra adott okot. És ugy is volt. Izidor részeg volt, tökrészeg, a nyolcz napon át tartó lumpolástól oly baromi és utálatos részeg állapotban, hogy egy rongyszedő sem nyult volna hozzá. Szép, hófehér vászon-öltönye szürke, sárga, zsiros, sáros, tépett, aljas rongygyá lett; egész lényén érzett a csatorna, pocsolya és a bünnek mindenféle büze.

Megmosták, lelkére beszéltek, bezárták és ő négy napon át nem jött ki. Szégyenkezőnek és bünbánónak látszott. Nem találták meg nála sem az erszényt az ötszáz frankkal, sem a takarékpénztári könyvecskét, még az aranyóráját sem, a gyümölcsárus atyjától reámaradt ezen szent örökségét.

Ötödnapra kelve megkoczkáztatta, hogy kiment a Dauphine-utczára. Kiváncsi tekintetek követték minden lépését, mig a házsorok mellett végigment lesütött fővel, tétova tekintettel. A város végén, a völgy felé vezető uton elvesztették őt szem elől. De két óra mulva előkerült vigyorogva és a falhoz dülöngőzve. Részeg volt, tökéletesen részeg.

Semmi sem javitotta őt meg.

Anyja elkergette s ő kocsis lett és hajtotta a szenes-kocsikat a Pougrisel czég szolgálatában, a mely czég még most is fönáll.

Részegességének oly nagy hire keredett és oly messzire elterjedt, hogy még Evreuxben is beszéltek a Husson asszony rózsafiujáról és a környékbeli lumpokon rajt'maradt ez a gunynév.

A jótett sohasem vész el.

— — — — — — — — — —

Dr. Marambot kezeit dörzsölte, bevégezvén a történetet. Kérdém tőle:

— Ismerted a rózsafiut te is?

— Igen is, volt szerencsém lefogni a szemét.

— Miben halt meg?

A *delirium tremens* egy rohamában, természetesen.

Megérkeztünk az ódon erődhöz, a romfalak e tömegéhez, a mely fölött uralkodnak az óriási Szent-Tamás-torony és az ugynevezett Rab-torony.

Marambot elbeszélte nekem ezen rabnak a történetét is, aki egy szög segélyével börtöne falát dombormüvekkel árasztotta el, követvén a napnak egy széles lőrésen beeső sugárkévéjének mozgását.

Azután megtudtam, hogy II. Klotár a gisors-i örökségét odaajándékozta unokatestvérének, Szt. Románnak, a roueni püspöknek, aki a Saint Clair-sur-Ept-i egyezmény után Gisors-t az egész Vexin főhelyévé engedte lenni, hogy a város a legelső ahdászati pont Franczia-ország ezen egész részében és hogy ezen előnye folytán számtalanszor bevették, meg visszafoglalták, Le Roux Vilmos rendeletére a hires mérnök Bellesme Róbert itt egy hatalmas erődöt épitett, amelyet Vastag Lajos ostromolt, aztán

Nekünk is van egy ilyen *védszentünk*, aki leszállt, hogy utmutatója, vezére legyen a vak sötétségben a nyomorgó társadalomnak. Ragyogva, tisztán áll előttünk. Minden lépte örömet okoz. Kenyeret ad az éhezőnek, lakást a hajléktalanoknak, meleg ruhát a didergőnek, üdülést a betegnek. Jóságos tettivel oly magasan áll előttünk, mint a régiek istenasszonya!

Üdv és szeretet, mindnyájunk hálája, forró imája repül dicshymnuszt zengve e védszentünk felé: dr. *Grósz Józsefné* az áldásos urnő felé, kit áldva dicsér a sok szép intézmény, kit imájukba foglalnak a szegények és nyomorgók, kik érezték gyönge kezének hatalmas és boldogító erejét!

Üdv és hála a *védszentnek!*

(l. e)

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hirek.** Báró *Vay* Béla v. b. t. t. főrendiházi tag és báró *Vay* Elemér főispán több napig tartó Pozsonyban való időzés után székhelyükre visszaérkeztek. — *Herman* Ottó, volt országgyülési képviselő, a kiváló tudós és természetbuvár a pünkösdi ünnepeket városunkban lakó nővérénél töltötte el.

— **Miniszteri biztos.** A kultuszminiszter a miskolczi felső ker. iskola érettségi vizsgálataihoz miniszteri biztosul *Radvány* István kir. tan. kamarai elnököt, a nagy-rőczeihez pedig dr. *Szentpáli* István kamarai titkárt nevezte ki.

— **Közigazgatási bizottság.** Borsodvármegye közigazgatási bizottsága junius hó 8-án d. e. 10 órakor rendes havi ülést tart.

— **Borsodvármegye törvényhatósága** f. évi junius hó 10-én évnegyedes rendes közgyülést tart báró *Vay* Elemér főispán elnöklete alatt.

— **Meteor.** E hó 23 án d. u. 3 óra tájban Kisgyőrben *Czeglédi* Sámuel kertjében, egy meteor hullott le. Az esés huzamosabb ideig tartó erős moraj kiséretében egy gép zakatolásához hasonló hanggal történt és az ól fedelét átütvén, az abban levő fürészállványra esett, melyet összetört. Egyesek állitása szerint hullásában gyönyörü fénysávot hagyott maga után. Az összetört meteorkövet Nagy Sámuel ottani jegyző muzeumunk részére dr. Tarnay alispánhoz küldte be.

— **Hymen.** Szép családi ünnepély folyt le pünkösd másodnapján özv. *Szepcsik* Jánosné házánál. A ház két nyiló virága, *Marcsuska* és *Iduska* eljegyzési ünnepélyét tartották szük családi körben. Előbbi boldog vőlegénye *Petro* János, nyomdánk képzett és ügyes gépmestere, kinek nem egy sikerültebb dolgozata jelent meg már lapunkban, mig Iduskát *Haniszkó* János, id. Haniszkó János polgártársunk fia jegyezte el. Állandó boldogság kisérje frigyüket!

— **A kassai országos dalárünnepély** — melyen városunk mind a három dalárdája versenyezni fog — augusztus hó 15-én kezdődik, a mely napon a dalosok Budapest —Miskolcz-felől négy különvonaton és a felvidékről a rendes vonatokkal fognak megérkezni a délután folyamán Kassára s zászlók alatt a városháza elé vonulnak, melynek erkélyéről a város nevében a polgármester üdvözli a vendégeket. Ugyanaznap este fényes ismerkedési estély lesz, melyen a legtöbb dalos egylet énekelni fog. Augusztus 16-án délelőtt és este (tehát két csoportban) verseny lesz a Lányi darabjával a téli szinházban. Augusztus 17-én szintén két csoportban tartják meg a második versenyt a szabadon választott darabbokkal. A versenyeket megelőzőleg tartják meg a diszüléseket, próbákat s a közbeeső időt a város nevezetességeinek megtekintésére használják fel a dalosok. Augusztus 18 án Ő felsége születése napja alkalmából a dómban ünnepi mise lesz, melyen a hires *Budai dalárda* fog énekelni. A mise után a Kazinczy-emléktábla leleplezése következik, melyen a Hymnust és a Szózatot az összes dalosok éneklik. Ezután a kassai dalegylet diszgyülése lesz 30 éves fennállásának emlékére. Délután 4 órakor a Széchenyi-ligetben lesz az összelőadás, melyen az összes dalosok 8 kart énekelnek. Utána népünnepély következik. Az ünnepség este a Schalkházban megtartandó fényes bállal fog befejeződni. Augusztus 19-én a dalosok csoportonkint kirándulásokat tesznek a Csorbai tóhoz, Szádelői völgybe, a ranki fürdőbe, a dobsinai jégbarlangba, az aggteleki barlangba és Bártfa fürdőbe. E kirándulásokon a közönség is részt vehet. Ez a képe a nagyszabásu ünnepségnek, melynek előkészitésével három nagybizottság foglalkozik, és pedig: a fogadó bizottság, melynek elnöke: *Münster* Tivadar kir. tan. polgármester; a rendező bizottság, melynek elnöke: *Lekly* Gyula és az elszállásoló bizottság, melynek elnöke: *Maurer* Rezső.

— **A legutolsó fagyos szent**, a rettegett Orbán nap is, f. hó 25-én szerencsésen átvonult fejünk felett. Előtte való nap délután egy kisebbszerü vihar kiséretében kevés eső esett, (amit a szomjas föld azonnal nagy mohón fel is ivott) s ez egy kissé enyhitette a levegő melegségét; de már az Orbán-nap szokatlanul, valóságos rekkenő májusi nappal köszöntött be. A fagyos szenteknek tehát már utána volnánk, szőllősgazdáink azonban most már ismét attól félnek, hogy a valóban szükséges esőzés majd épen a szőlővirágzáskor fog beköszönteni s az okoz kárt a szép termést igérő szőlőkben.

— **Nemes tett.** A junius 2-án rendezendő népünnepély tombola tárgyainak gyarapitására Louis François és Társa budafoki pezsgőgyáros czég 20 üveg pezsgőt küldött. A nemes tett, mely követésre méltó, önmagát dicséri. A dicsérendő szép cselekedet alkalmából felemlitjük, hogy a tombola nyereménytárgyak gyarapitására szánt tárgyak *Szombathy* Sándor tűzoltó főparancsnokhoz küldendők (Széchenyi-utcza, Dapsy-ház), még pedig minél lehető rövid idő alatt, hogy az illető tárgyak szintén sorszámmal láttassanak el és még kellő időben a tombola czéljaira rendeztethessenek.

— **„Tűz van!“** czimen *Láng* Ottó kitünő kollegánk, tűzoltó-egyleti segédtiszt kedves dallamu és igen ügyes *rezgő polkát* szerzett. Az uj zenemüvet, melyről szakértők nagy elismeréssel nyilatkoztak, a népünnepélyi hangversenyen a *katonai zenekar* eljátsza. A sikerült polkát a szerző *Szombathy* Sándornak ajánlotta s holnaptól kezdve minden könyvkereskedésben is kapható lesz.

— **Műkedvelői előadás.** A miskolczi iparos ifjuság 1901. junius 9-én a borsodmegyei árvaház javára a Nemzeti Szinházban jótékonyczélu műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal *Rátkay* gyönyörü népszinműve, a „*Felhő-Klári*“ kerül szinre.

— **Nézd meg a leányát, vedd el az anyját.** Egy véres eset keltett S.-Várkonyon óriási feltünést. *Vida* Ferenczné, egy szép, özvegy postamesterné 18 éves leányával együtt lakott. A lányba beleszeretett Lang Gyula k. tállyai önsegélyző szövetkezeti könyvelő, akit a szép Ilonka szivesen látott maga körül forgolódni. De lassanként megszerette az ifjut a szép özvegy is s egészen a maga részére foglalta el. Bűnös viszonyuk keletkezett, melyet egy ideig a leány elől sikerült elrejteni, mig e hó 16-án Ilonka szemmel láthatólag bizonyosodott meg az eddig is kisértő gyanuról, amely felvilágositotta udvarlója hütlenségéről és anyja becstelenségéről. Feltámadt lelkében a féltékenység ördöge a postahivatalból revolvert hozott, melylyel kétszer anyjára, kétszer pedig a könyvelőre lőtt reá. Mind a négy lövés talált, de életveszélyes sebet nem ejtett. A leány azután önmaga ellen forditotta a gyilkoló fegyvert s haláltékon lőtte magát ugy, hogy rövid kinlódás után kiszenvedett. A megsebesült Vidánét és a könyvelőt lakásaikon ápolják. A véres eset vidékszerte nagy megbotránkozást keltett.

— **Körözött „lovag“.** Egy felette érdekes existenciát köröztet most a rendőrség. Valami *Traunburg* Alfréd nevü emberről van szó, ki 14 nap előtt majdnem minden uri háznál megfordult. Az elegáns megjelenésü vigécz a nagyobb hatás kedvéért mindenütt névjegyét küldte be előre a szalonokba, a melyeken ez ál: Alfréd *Traunburg*, Ritter von Trauenburg. A lovag ur egy elsőrangu berlini könyvkiadó czég ügynökének vallotta magát és különféle könyvekre gyüjtött előfizetéseket. A lovag ur bizalmat keltő modorával fényes sikert aratott és igen jelentékeny előfizetési dijakat szedett össze. A könyvek szállitásáról azonban megfeledkezett a trauenburgi lovag s igy a felek egyenesen a berlini könyvkiadó czéghez fordultak reklamációkkal. Itt aztán kisült, hogy a romantikus nevü „lovag“ csak közönséges szélhámos volt, csaló, mert a könyvkiadó czégnek ilyen nevü utazója, ügynöke nincs. A rendőrség most körözteti a csaló lovagot, a kinél a megkárosultak eltünt pénzüket a predikátumának megfelelőleg gyászolják.

— **Megcsipett tolvaj.** Ezelőtt hat héttel *Savecz* György palafedő házából eltünt mintegy 160 korona értékü holmin kivül a gazda órája és gyürüje is. A tettest hiába keresték, nem akadtak nyomára. Savecznél szolgált ez időtájt *Petrekovics* József 24 esztendős legény, a kit a tolvajlás után gazdája elküldött Edelénybe, mert akkortájt egy asszony szolgált a palafedőnél és azt hitték, ő követte el a tolvajlást. A gyanut maga Petrekovics terelte az asszonyra, ő buzgólkodott legjobban, hogy a tettest megkerithessék. Ez idő óta Petrekovics is kilépett Savecz szolgálatából. Tegnapelőtt este aztán sikerült felfedezni a tolvajt, ki Save-

---

meg a normand bárók; védelmezte Candos Róbert; végül Vastag Kajosnak feladta Plantageut Gottfried; majd ismét az angolok kezébe került a templáriusok árulása folytán: versengtek érte Fülöp Ágost és oroszlánszivü Richárd; III. Edvárd angol király nem birván bevenni, felgyujtatta; majd ujból az angolok birtokába került 1419-ben; később Marburg Richard VII. királynak adta; bevette a kalábriai herczeg, elfoglalta a Liga, IV. Henrik lakott benne st. st. st.

És Marambot meggyőződéssel, csaknem ékesszólóan ismételgette:

„Mily koldus nép ezek az angolok!!! és mily lumpok, kedvesem; mindnyájan rózsafiuk ezek a képmutatók!“

Aztán egy kis szünet mulva kinyujtva karját a kis folyócska felé, amely a réten csillogott, mondá:

— Tudod-e, hogy Monnier Henrik az Epte-parti legállhatatosabb halászok egyike volt?

— Nem, én ezt nem tudtam.

— És Bouffé, kedvesem, Bouffé itt üvegfestő volt.

— Dehogy!

— De igen is. *Hogy nem* tudod te ezeket?

(Vége.)

czéket meglopta. A tettes nem volt más, mint maga Petrekovics, a ki tegnapelőtt este egyik szigeti külvárosi korcsmában egy órát és gyürüt ajánlott megvételre véletlenül egy olyan embernek, aki Savecz jó barátja, ki az órában és gyürüben barátja tulajdonát ismerte fel. Petrekovics azonban azonban megszökött. Most a rendőrség körözteti az álszenteskedő tolvajt.

— **Hamispénz-verők.** Sajó-Ecsegen a napokban a csendőrség ifj. *Gedeon* Károly 21 éves bányamukást épen akkor tartóztatta le, midőn egy hamis koronával akart magának vasuti jegyet váltani. Rögtön megmotozták és ennek eredményeképen 43 drb. hamis koronát és 17 drb. hamis tizfillérest találtak nála. A megmotozáskor bevallotta, hogy egy négy tagu pénzhamisitó bandának a tagja, s az a feladata, hogy a hamis pénzt forgalomba hozza. Vallomása alapján czinkostársait is: *Goda* Béla 27 éves munkást, *Goldfeld* Izsák, *Pál* Ernő, *Galló* József miskolczi mesterlegényeket is elfogták. A rendőrség, mely lázas erélylyel folytatja a nyomozást, eddig *7000* hamis koronát talált és kobozott el a bandától.

— **Pünkösdi bünkrónika.** Lassanként kezd kipusztulni a „vidék“ romantikája, elveszti glóriáját, melylyel az ártatlanság, az egészséges gondolkodás s a becsületesség övezték körül. Ha elolvassuk a főváros s a nagyobb vidéki városok lapjait, láthatjuk, hogy a vidéken sokkal több ravasz fondorlat, a csalásnak, lopásnak, rablásnak s kizsákmányolásnak több esete fordul elő, mint azokban. Az erkölcseiben erős vidék meg van mételyezve, megfertőztették a csalók s szélhámosok serege, kik szűz talajt keresve maguknak, ott hagyták a városokat. És a vidék tanul szorgalmasan, gyorsan halad előre.

Megégett gyermek.

Sajó-Arnóth községben egy anya vétkes gondatlansága halálos kimenetelü szerencsétlenséget idézett elő. *Berger* Máyerné ottani lakos Zseni nevü hat éves leánykáját magára hagyta a konyhában. A leányka ruhája játszadozás közben az ajtó nélküli takaréktűzhelyből kicsapó lángoktól meggyuladt s mielőtt segitségére jöhettek volna, a kis leány annyira összeégett, hogy másnap már belehalt sebeibe. A gondatlan anyát feljelentették.

Kirabolt földmüves.

Meskó Mihály földmüves Kis-Almásról hazafelé ballagott. Egy tehenet ment eladni és sikerülve a vásár, jócskán elidőzött, ugy hogy késő éjjel érkezett a dávidfalvi határhoz. A mint az erdő mellett ment, hirtelen öt ember ugrott ki a cserjésből, a földre teperték és pénzét követelték. Meskó nem akarta odaadni, mire letépték kabátját s annak belső zsebéből kiszedték mintegy 60 frtot tevő pénzét. Aztán ütlegelni kezdték s csak mikor már Meskó véresre verve alig tudott mozogni, akkor távoztak el. Ugy találták meg ott a járó-kelő emberek az ut porában s elszállitották haza, lakására. Meskó az esetről jelentést tett a csendőröknek, kik a nyomozást azonnal meginditották a rablók ellen és pedig eredménynyel, mert őket *Lakatos* László, *Lakatos* János, *Lakatos* Péter, *Lakatos* Pista és *Dávid* Sándor személyében el is fogták. Kivallották, hogy a tehenet Lakatos János vette meg s összebeszéltek, hogy a pénzt visszaveszik Meskótól. A tervet ittas állapotban eszelték ki, a pénzt pedig Lakatos házába rejtették el.

Sikkasztó fuvaros.

Kelner Mihály szilvási fuvaros már régóta ki akart menni Amerikába, de nem volt hozzá pénze. Most aztán keritett — sikkasztott. Szilvási kereskedők ugyanis, mint Szipszer Sámuel 89, Keresztesi Lajos 144, Békefi Ignácz 82, Schrek Manó 172, Heimlich A. 158, Hirsch Adolf 88, Neumann József 54, Friedman Salamon 63, Weisz Mór 25 és Kaizler Emánuel 28, összesen 933 koronát adtak át neki, hogy a tokaji dohánytözsdéből részükre egyedáruságl czikkeket hozzon. Kelner Mihály el is ment Tokajba, hanem ott aztán felült a vonatra s többé hirét se hallották. A szekerét is Tokajban hagyta, ő maga pedig Amerikának vette utját.

Gyujtogatás.

Nekézseny községben gyujtogatás következtében óriási tűzvész pusztitott. A tűz *Szedlák* János házánál keletkezett s gyorsan terjedt tova. Ugy az ő, mint *Kollár* János, özv. *Kollár* Jánosné, *Hricz* Márton, *Steinberger* Izsák és *Péchy* Elek lakóházai, valamint összes melléképületei leégtek. A kár ezrekre rug. A nyomozás kideritette, hogy a tűz gyujtogatásból keletkezett, sőt nagy a gyanu, hogy a községben levő hülye követte el, mert azóta nem látták, sem a tűz áldozata nem lett. A vizsgálatot meginditották.

— **Kacsává változott gólya.** Nem könnyen hihető dolog, de biz ez megesett, azon a tájékon, hol az ország szélén, egy nagy folyó megett, két sziv egymásért dobogott. A férfi majd gyermek, a nő érettebb volt, megszőtte a selyem hálót, puhát, miként a lehellet, s bétakarva szive ifját, min az keresztül nem látott. Édes szót sugott fülébe, mitől az ifju boldog lőn, s könyübelábadt szemekkel ábrándozott a szép jövőn; hogy készül aranyos bölcső, melyben minden rész arany lesz, s az éji lámpa lágy fénye mellett, alatgat egy kis gyermeket. Feltette a hitvesi jelt, a gyönyört adó nő fürtire s biboros székébe magához ültette a drága hitvest. Mult az idő, vártak rája, mint tavaszra messze tájrul várunk fecskét, gólyát és más kisebb-nagyobb madarakat. Nem jő . . . ejnye, hová marad, itt az idő most vagy soha, tavasz fakad, minden éled, csak ez a gólya marad oda? Tudóst hivnak, naptárt néznek, összevág ez mind szépen, csak nem ful meg ez a boldogság, a tulkövér reménységben? Láttak végre fent nagy messze, fellegek közt mozgó pontot, távcsövezték, okulázták ez lesz-e a mi madarunk? Ez az, ez az, felismerik, örvendeznek „itt a gólya“; lesik, várják éjjel nappal, sötétben és világossal, hátha épen ott leszállna. Közelebb jő lassu módon, ők meg azért is felállnak, hogy három négy sukkal előbb érje szemök az „ugy vártat“. Végre, végre, végre, végre, ráismertek a vendégre, egymásra sem mertek nézni, mert az orruk megnőtt szépen, édes remény, boldog álom, nem kelt ki a napsugárrá, gólya madár oda maradt, jött helyette egy nagy kacsa.

— **A rendőrség bünügyi osztályánál** egy nemesi czimerrel ellátott, ezüst czigarettatárcza van lefoglalva. Tulajdonosa fentirt hivatalnál jelentkezzék.

— **Elsült fegyver.** *Rábai* Antalné tegnap délelőtt, amikor az egyik szekrényét rendezte, megtalálta férje revolverét, amelyről nem sejtette, hogy az töltve van. Az asszony elkezdett babrálni a fegyverrel, ezen közben az elsült és a golyó az asszony bal vállába furódott. Szerencsére a fegyver nem volt nagy és igy a seb nem veszélyes. A megsérült asszonyt bevitték a kórházba, ahol a golyót szerencsésen eltávolitották testéből.

— **Leó magyar lovardájában** a napokban mutatkozott be *Fregolli*, a hires hasbeszélő a jelen volt közönség kellemes szórakoztatására. A tánczkar a ma esti előadáson a „Csárdást“ fogja bemutatni, mig záradékul itt e először „A bajazzó“ czimü némajáték kerül szinre. Azt talán fölösleges is megemlitenünk, hogy a társulat többi tagja is változatos műsorral lép föl.

— **Lefoglalt tárgyak.** A rendőrség bünügyi osztályánál lopásból származó, különféle fehérnemüek vannak lefoglalva, a károsok — megtekintése végett — a hivatalos órák alatt jelentkezzenek.

— **Álarczos rablók** jártak e hó 14-én éjjel Solymoson özv. *Fuchreiter* Józsefné lakásán, a hol az özvegy agg asszony két leányával lakik. A rablók betörtek a hálószoba melletti szobába, de oly zajjal dolgoztak, hogy az özvegynek 400 korona hiányával többi pénzét sikerült elrejteni s igy a rablók, mire a szobába juthattak, már csak 400 koronát találtak az előbb ártalmatlanná tett asszonynál. A többi elrejtett pénzt is keresni kezdték, de valami külső zaj megrémitette őket, hogy elfutottak. A csendőrség, mely az esetet azonnal erélyesen nyomozni kezdette, már kézre is keritette a betörő rablókat az özvegy veje és leánya: Füleki János és neje személyében.

x **Vörösmarty-utcza** (A.-Gordon) *20. számu ház sürgősen* és *olcsón eladó.* — Értekezhetni *Kálnai Lipót* utódánál Széchenyi-utcza 42-ik szám alatt, valamint *Blumberg József* keztyűgyárosnál *Nyiregyházán.* 2—3

x **Megtekintésre méltó tavaszi ujdonságok.** A legujabb remek szinezetü gyapju-, selyem-, zephir- de laine- és voile-**kelmék**, legdivatosabb **ruhadiszek**, selyem- és mosó **bluzok**, **joupon**. Franczia és angol gyártmányu **nap- és esőernyők**, csipke- és szövet-**függönyök**, futó- és szalon szőnyegek, **ágy-** és **asztalteritők**, **menyasszonyi kelengyék**, női és gyermek-**harisnyák** s egyéb **divatczikk-különlegesség Dancz József** divatáruházában **Miskolczon**, Széchenyi-utcza 31. sz. a. kapható.

x **Dunky fivérek** cs. és kir. udvari fényképészek müterme **városházter 20**. naponta a n. é. közönség rendelkezésére áll. — Hol **müvészi kivitelü szép képek** készülnek **jutányos árak** mellett. **A kapu bejáratnál állandó képkiállitás.**

Az alkalomcsinálók.

— Miskolcz rejtelmei. —

Félve szólamlunk meg, tekintetes publikum. Félünk attól a jóizü mosolytól, melylyel kedélyes urak és hölgyek pillantanak végig e czikkben, ha épen kegyeskednek átfutni. Nem szándékunk feneketlen feneket keriteni a dolognak, hiszen egy rendkivüli közönséges, utféli dologról lesz szó, az *erkölcsről.*

Közönséges történet, a mit az ifjabbak szóra se tartanak érdemesnek, az öregebbek pedig azon botránkoznak meg, ha szóvá teszi valaki. Egy parasztasszony bejött a városba lányához s nem találta sehol. Egy szives napidijas segélyével utánajárt, hol lehet s meg is találta, de nagy öröme a feltalált gyermekben nem telt. Ha Zách Feliczián lett volna s a lány Zách Klára, szavalhatták volna:

— Jaj atyám nem, nem, taposs agyon engem!

Szerencsére nem Zách a nevük s igy az asszony csak vagy 6—7 frt kárpótlást, meg a ruháit kérte a lánynak.

S ha megirjuk, hogy nem a magán erkölcs, hanem a közerkölcstelenség áldozata volt, akkor bizonyosan megkérdi minden 20—30 éves ifju férfi, hogy *hol?* Legyenek nyugodtan kérem, nem áruljuk el. Különben is nem keresztut, óh csak beavatottak, előkelő gazdag urak, urfiak, magas állásu tisztviselők, élni és élvezni szerető emberek és tudó emberek sétálhatnak ott, azon a bizonyos bibliai „tágas országuton“.

És hány hely van ilyen Miskolczon. És nem lehet a torkára lépni a kigyónak, mert nem árulja el senki a rejtekét, sőt félve őrzik érdekeltek a jó tanyát, hol virágzik, sőt gyümölcsöt is hoz az év minden szakaszában az almafa.

Oh tökéletes együgyüség volna, ha valaki közreműködnék ezek kipusztitásában ; sőt határtalan jellemtelenség lenne, ha valaki nyomra vezetne, a világért sem óhajtottunk czélozni arra, mintha talán ezt várhatná bárki is.

S különben is Miskolcz még mindig unalmas város, — teszem azt Pest, vagy London, — ezek igen, ott mulathat ki hogy akar.

Mint a hogy, teszem azt, mulatni lehetett valami Ninive, Athene, Róma nevü régi városokban bizonyos időben.

CSARNOK.

A csillagok öröme.

Estimára harangoztak,
Mikor téged csókoltalak.
Csókoltalak s kérdezgettem :
Hogy szeretsz-e? mondd meg nekem.

Az ég milliárd csillaga
A magasból ugy bámulta,
Milyen hően imádják itt
A földnek szép angyalait.

S mikor aztán elrebegted :
Mint én, te úgy szeretsz engem.
Velem együtt úgy örültek,
Hogy láttak egy idvözültet.

C—s.

Lakoma a római császárság korából.

Irta: ***Vértesy Sándor.***

(Folytatás.)

Balkarjukra támaszkodva, a nap eseményeit vitatják meg és a korzón, a Sacra vian, megjelent hölgyek toilettejeit birálják. Tullia minor és a maior testvérpár szépségének kérdése két pártra szakitotta a társaságot. Az egyik fél a fekete szem éjszakáiért, a másik a kék szem egéért lelkesedett. Ilocilla sella-jának (gyaloghintó) hordozói, a négy kappadócziai Herkules, is nem kevésbbé élénk vitára adott alkalmat, midőn Trimalchio jelt adott a tálalásra. A vendégsereg szerteágazó gondolatmenete egy irányba terelődik : Trimalchio szakácsának remekei felé.

A czifra livréekbe öltöztetett szolgák(triclinares) az ételhordó fatálczán (ferculum) korinthusi érczből öntött szamarat hoznak. A szamár vemhén mindkét oldalon egy-egy zsák csüng alá, az egyikben fehér, a másikban fekete czukorédes füge van. Az érczszörny hátán két müvészi, Trimalchis monogrammos vert ezüst tál (patina) pompázott (ezüstértéke mindegyen feltüntetve!) mézes mákkal leöntött mogyoróval megrakva. Ezenkivül a tálczán ezüst rostélyon kolbász pároigott, a rostéty alól pedig syriai baraczk és gránát alma kandikált ki. Az egyik rabszolga, a vomenclator, egyelő étlap, ékes szavakban elmondja az ételek genealogiáját és melegen ajánlja a vendégeknek.

Második fogásnak (ferculum, massus) az egyik inas kosarat hozott, a melyben kotlós-tyuk ült. Zeneszó közt két másik a inas a tyuk fészkét kikutatja és időközönként pávatojásokat szed elő, melyeket prezentálnak. „Barátim, szól Trimalchio, a tyuk alá pávatojásokat rakattam, félek, hogy már nem lesznek eléggé frissek; de próbáljuk meg tán mégis megihatjuk!“ A gyorslábu szolgasereg a mi theas kanalunkhoz hasonló, csakhogy hegyes végü kanalakkal (cochlear) szolgál, mindegyik nyomot közel 1/2 fontot, — a melyekkel aztán a lakmározók a lisztből kés zitett mütojások héját feltördelik. „Én, — szól közbe az elbeszélőként szereplő kucolpius, — arra a gondolatra, hogy már félig meddig fejlett csirkére bukkanok, már-már azon voltam, hogy porcziómat eldobom, midőn törzsvendég szomszédom figyelmeztetett, hogy most alighanem valami pikáns dolgot izlelhetünk. És igaza volt. El nem csüggedve, tovább kutatom kanalammal a mütojást és ime a megborsozott tojássárgája közt pompás hizlalt csigát találtam.“ Zeneadta jelre a sürgő-forgó inasok egy-kettőre eltakaritják az ó-kori assiette maradékait. Ez alatt az egyik szerencsétlen a massiv ezüst service egy tányérját véletlenül csörömpölve leejti a mozaikkövezetre (pavimentum sectile.) A holtraijedt rabszolga utána kap, hogy felvegye. Csoda, hogy rögtöni halál helyett csak a házigazda részéről ott a büntény helyszinén kiosztot arczulcsapással bünhödött. Trimalchio azután a tányért ismét ledobatja, a melyet azután a takaritó inas a több hulladékkal együtt a szemetre söpör.

Ezen kis intermezzo után két szálas äthiopus kis illatos borral telt tömlőket hoz és törülköző kendőket (mantela.) A borral megmosták a lakmározók kezeiket, mert Trimalchio a vizet plebeiusinak, közönségesnek tartotta! [1]) Erre a müvészies kivitelü, gondosan leszurkolt üvegekben válogatott (protropum, mustum luxivum) kül- és belföldi borok kerülnek az asztalra. Mindegyik palaczk karcsu nyakán csüngő vignetta a 100 vagy több éves tartalomnak pontos biografiáját adja. A következő fogás még a legöregebb törzsvendéget is méltán ámulatba ejtette. Óriási-méretü ételhordó tálczát hoznak, a melyen az állatkör 12 jegy volt látható. Rajta 12 hatalmas ezüst tál az illető állatjegynek megfelelő étellel. A kos jegye felett u. n. salep (kos bor), [2]) a bikajegy felett izes marhahus, az iker felett vese-velő, a rákon rákok, az oroszlán-jegyen afrikai füge, a szűz jegyén pompás szopósmalacz, a mérleg jegy felett mérleg, melynek egyik serpenyőjében torta, másikában sütemény, a skorpion tengeri skorpio, a nyilas felett nyul, a bak felett pedig halak (petyegetett ángolna rhombus, stb) A tálkoszoru közepén üdén zöldelő pázsitdarabokon aranysárga lépesmézpompázott. Egyik egyiptomi rabszolga kis ezüst sütőkemenczével járt körül és frissensült kenyérrel kinálkozott, miközben szánalmas dolgokat énekelgetett. A házigazda és a namenclator szives kinálására a vendégsereg vigan hozzálátott a nyalánkságokhoz, midőn ismét megjelenik négy zenére tánczoló inas és a talpas tálczának felső részét leemeli. A bámulő dőzsölők szemébe egy másik tálcza tötlik, ez is telerakva minden inycsiklandoztató jóval. Volt ott szárnyas, — császármadár és fáczán, — kövér disznótögy stb. a középen pedig egy egész nyul, mely szárnyakkal felékesitve valóságos Pégazusnak látszott. A tálcza négy sarkán 4 marsyass tünik fel, gyomrukból borsozott kaviar-sauce folyik alá a halakra, melyek az ügyesen odaillesztett bassinben lében uszkálnak.

Ismét egy fogás! Most egy egész vadkan kerül elő a konyhából, még pedig kalappal a fején. Ezen tréfának a magyarázata a következő. Ez a vadkan egyik előző (egy-két nappal az itt leirt előtt) lakomának képezte volna a fénypontját, de a már jólakott vendégek egy falatot sem birtak belőle enni, érintetlenül hagyták, szabadon bocsájtották. Most szabad jellegéhez hiven, kalaposan kerül vissza az asztalra. Agyarain két, pálmaágakból font kosárka ingott-ringott, az egyikben datolya, a másikban thebai dió. Körülötte tésztából sütött apró malaczok voltak, arra szánva, hogy a vendégek zsebretéve, hazavigyék. A feltranchirozást, ami soha a konyhában, hanem mindig az asztalnál történt, ez alkalommal egy hatalmas termetü, még hatalmasabb szakállu, nemcsak durva vadászzubbonyba, hanem teljes vadászfelszerelésbe öltöztetett rabszolga végezte. A vadkan felvágott oldalából fülemülék rebbentek ki, a melyeket aztán a teremben levő madarászok lépes veszszőkkel tüsténT elfogtak.

Megszólal a zene és letisztogatják az asztalokat. Most három hófehér, szallagokkal és csengőkkel felékesitett malaczott vezetnek az étterembe. Trimalchió kérdezi: „Melyiket akarjátok a lakomához?“ És a nélkül, hogy vendégeinek válaszát bevárta volna, utasitja szakácsát, hogy a legöregebbet tüsténT vágja le, készitse el és tálalja fel. A zajossá vált, élénk társalgás közepette alig telik el nehány percz, a szakács már prezentálja a friss pecsenyét. A szakácsmüvészet hihetetlen gyors manipulácziója a vigadók ajkaira csodálkozó felkiáltásokat fakaszt. A szakács óvatosan felmetszi késével a malacz oldalát s ime friss kolbászok tünnek elő, melyeket aztán a dörzsölők a malaczczal együtt vidám kaczaj közt költenek el. Alig csillapul kissé a jókedv, midőn az egész társaság panikszerü rémületbe esett. A plafond egyszerre csak elkezdett ripegni-ropogni és az óriási étterem alapjaiban megrendül. Encolpius és czimborái ijedten ugrálnak fel a kerevetekről, gondolva, hogy utolsó órájuk ütött. De mi történt? A lékes menyezet (laquear) gerendázata mintegy varázsütésre szétnyilik és a plafondnak óriási hordóabroncs nagyságu kerek része alásüllyedni kezd. Az ezen lógó aranykoszorukat és a legkitünőbb parfummel lett alabstrom flaconokat a házi gazda a lakoma emlékére kinálgatja vendégeinek.

(Vége köv.)

---

[1]) A rómaiak az étkezésnél kést és villát nem használtak. A kis darabokra metélt ételeket ujjaikkal vitték szájukhoz. Minnél kevésbbé piszkolta be valaki ujait, annál elegansabbul evett. V. ö. Bonfininek leirást Mátyás királyunknak étkezéséről is.

[2]) V. ö. a perzsa shalap szót, a mely nyálkát jelent. Tulajdonképeni hazája Törökország, Anatolia és India. Némi izgatószerül, de hathatós tápszerül szolgál, épen ezért a szépségüket kövérségben kereső keleti nők körében nélkülözhetetlen. Európában gyermekeket és elgyengült betegek erősitő táplálékul használják fel. Görögországban, a hol a kosbor termést a legrendszeresebben zsákmányolják ki, vizzel és mézzel kedvelt reggeli italt szolgáltat, télen pedig szinházakban és egyébb helyeken melegen áurlják. Virágja Mexikóban a családi ünnepségeknél elmaradhatatlan.

Irodalom.

** **„A tizenhárom aradi vértanu“** czimmel egy valóban meglepő szinhatásu, aquarell münyomtu képet küldtek be hozzánk mutatványul, mely a tizenhárom tábornokot hadi tanácsba gyülve ábrázolja.

E képen először van alkalmunk honfiui megindulással szemlélhetni a szabadságharcz vértanuinak örökké dicső alakjait, tábornoki egyenruhában, egy csoportképben korhüen megfestve.

A képet meleg bensőséggel alkotta meg a festőművész s a reprodukáló müintézet is elismerést érdemel müvészies kiviteléért.

Az 1848/49 Honvédmenház főparancsnoka a képre vonatkozó, következő sorokat küldte kiadójának:

Tek. Székely Aladár képkiadóvállalatnak
Budapesten, VII. Klauzál-utcza 6 sz.

A kiadásában megjelent és hozzám benyujtott *„Tizenhárom aradi vértanut“* ábrázoló festményt megtekintettem és szivesen tudatom Önnel, hogy a mártirhalált szenvedett, boldogult Tábornokok, kiket személyesen ismertem, alakjokra nézve korhüek és a festmény méltó arra, hogy széles körökben elterjedjen.

Szentimrey Kálmán,
az 1848/49. Honvédmenház főparancsnoka.

Mi is ajánljuk e képet t. olvasóinknak, mely minden vidéki képkereskedésben.

A miskolczi északi és déli kerületi országgyülési

Képviselő-választók név- és lakjegyzéke

darabonként **30** fillérért

Szelényi és Társa

könyvnyomdájában kapható.

Ujdonságok!!!

Daczára a naponként fokozódó áremelkedésnek, előlegesen tett nagyobb mérvű bevásárlásom folytán azon helyzetben vagyok, hogy az alant felsorolt czikkeket

még a régi árban árusithatom.

Tessék az alábbi árjegyzéket elolvasni s annak valódiságáról személyesen meggyőződni. 23*

Duplasz. divatszövetek
minden kivihető mintákban 22, 24, 26, 28, 30 kr.

Legujabb pepita
és más kivitelü mintákban, méterje 52 krtól feljebb.

Tavaszi kosztüm-kelme,
120 cm. széles, gyönyörü kivitelben, méterje 86 krtól feljebb.

Duplasz. fekete kelme
méterje 26 krtól feljebb.

Fekete kelme,
120 cm. széles, tiszta gyapju, méterje 56 krtól feljebb.

Kamgarn kelmék, egyszinü
120 cm. széles, a legdivatosabb szinekben, méterje 72 krtól feljebb.

Vásznak
1 vég 30 rőf creas vászon 3.50, 4.50.
1 vég 30 rőf Rumburgi pamutvászon 4·85 és feljebb.

I finom szövetgarnitura
(2 ágy és 1 asztalteritő) 4 frttól feljebb.

Futószőnyegek,
65 cm. széles futószőnyegek mtrje 23 krtól feljebb.
90 cm. széles futószőnyegek méterje 54 krtól feljebb.

Csipkefüggönyök
100 cm. széles, méterenként 22, 28, 30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.
120 cm. széles mtrként 70, 85, 1.20

Csipkefüggönyök
egy pár (2 ablakra) 3½ méter magas 3.20, 3.80, 4.—.

Jó mosó kartonok
méterje 20 krttól feljebb.

Franczia zefir és selyem battisztok
nagy választékban, valamennyi kiválóan szép mintákban, legjobb minőségben, gyönyörü kivitel.

Férfi és női fehér ingek,
Sima fehér férfi ing 90 krtól feljebb, női ing csipkével vagy himzéssel diszitve 65 krtól feljebb.

Férfi alsó nadrág
erős Copperból 6 drb 4·95 frt
franczia szabás, szegélyezett övvel, legjobb minőség, 6 drb 6·50 frt.

Női és férfi zsebendők
85 krttól feljebb.

Fekete és szines gyermek, női, valamint férfi harisnyák, ing-blousok, miderek, keztyük, női és férfi nyakkendők, harisnyák, csipke, szalag, selyem, disz-zsinór, aplikáczió és mindenféle **szabókellékek legolcsóbb árban kaphatók.**

Nap- és esőernyők nagy választékban. **Sirkoszorúk nagy választékban állandóan raktáron.**

Verseny nélkül! **Verseny nélkül!**

AMERIKAI ÁRUHÁZ

Telefon 145. Városház-tér 1. **MISKOLCZ** (Breuer-palota.) *Telefon 145.*

Postán és telefonon tett megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Könyvnyomda A SZABADSÁG kiadóhivatala **Könyvkötészet**

SZELÉNYI és TÁRSA

Doboz-gyár Miskolcz, Széchenyi-utcza 34 **Könyv- és hirlap-** kiadó hivatal

Fegyvergyakorlatra bevonuló

tartalékos tisztek és hadapród urak

figyelmébe ajánljuk

Miskolczon, Széchenyi-utcza 60. sz.

(Debreczenyi-házban) levő első rangu

tiszti egyenruházati és felszerelési

intézetünket, hol

MINDENFÉLE EGYENRUHÁK

szabály szerint, **jutányos árakon saját műhelyünkben** készittetnek, ugyszintén **ruha-átalakitások** is elfogadtatnak.

Azonkivül különlegességek valódi angol szabásu **lovagló nadrágokban** (Bréches), **kerékpáros, vadász, tourista** és **vivó-ruhákban.**

Kiváló tisztelettel **KOKÁLY TAMÁS és FIA,**

férfi-szabók.

A „MISKOLCZI HITELINTÉZET"

áru- és terményraktáraiban az ez idei

IX-ik ÉVI

GYAPJUVÁSÁR

beraktározással egybekötve

1901. junius 19-ik napján tartatik.

Részletes felvilágositással szivesen szolgál

A „MISKOLCZI HITELINTÉZET"

részvénytárs. igazgatósága.

Utánnyomat nem dijaztatik.

SIMON FRIGYES

kőfaragó- és sirkő-telepe

Miskolcz, Vay-ut 3. sz.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség b. figyelmét dusan felszerelt üzletemre felhivni.

Granit és márványokat

a legválasztékosabb szinben raktáron tartok, ugymint **fekete** svéd, **sötét** és **világos** sziléziai **gránitokat,** norvég **labrador, világos, sötét** és **fekete** sziléziai és karrarai **márványokat.**

Saját készitményü **trachit-kőből** a **legjutányosabb árban** készitek

sír-emlékeket,

sírszegélyeket, valamint **teljes sirboltokat. Szoboralakokat** eivállalok szent vagy világi jellegüeket, a **legmüvésziesebb** kivitelben.

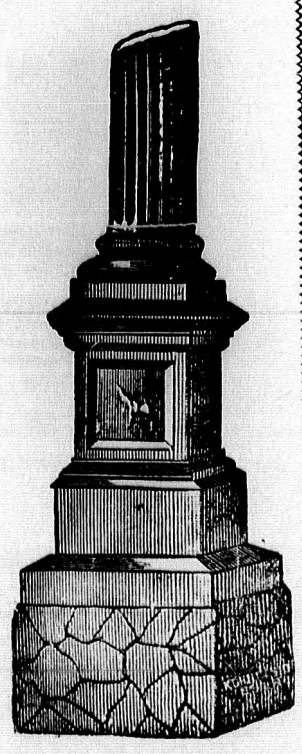

Epitész urak figyelmébe különösen ajánlom **kő-lépcsőimet** tagozattal. **Függőléposő 3 frt 50 kr., sima léposő 2 frt 80 kr.** folyó méterenként.

11—26 Mély tisztelettel ***Simon Frigyes.***

Biztositási

üzletszerzők

tüz-, jég-, élet- és baleset-ágazatban

alkalmazást nyernek

a „Phönix" biztositó társaság vezérügynökségénél Miskolczon, Széchenyi-u. 94.

Van szerencsénk ezennel a tisztelt érdeklődők tudomására hozni, hogy aninai és resiczai rudvas és lemez gyártmányaink

FARKAS védjegygyel lesznek ellátva, a minek figyelembevételét kérjük.

Szabadalmazott osztrák-magyar-állami vasuttársaság magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1901. május hó 1-től.

A vonatok **indulnak** Miskolczról

A tiszai pályaudvarról.

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat neme	Hová?
Éjjel	12	54	sz. v.	Budapestre
	2	15	sz. v.	Kassára
	2	37	**gy. v.**	Budapestre jun. 15-től
	2	47	sz. v.	Budapestre
	3	24	sz. v.	Ujhelybe s Debreczenbe
	3	37	sz. v.	Bánrévére göm. p. u.
	3	45	sz. v.	Kassára
Délelőtt	6	29	v. v.	Tornára göm. p. u.
	6	53	sz. v.	Fülekre göm. p. u.
	9	38	**gy. v.**	Budapestre
	11	12	sz. v.	Fülekre
	11	05	**gy. v.**	Ujhelybe
	11	17	**gy. v.**	Kassára
Délután	12	45	sz. v.	Budapestre
	1	04	sz. v.	Kassára
	1	37	sz. v.	Ujhelybe
	2	12	v. v.	Tornára göm. p. u.
	3	11	sz. v.	Budapestre
	3	26	sz. v.	Fülekre
	3	31	sz. v.	Budapestre
	3	36	sz. v.	Debreczenbe
Este	6	02	**gy. v.**	Budapestre
	6	30	**gy. v.**	Ujhelybe
	6	37	**gy. v.**	Kassára
	6	57	sz. v.	Fülekre

A vonatok **érkeznek** Miskolczra.

A tiszai pályaudvarra.

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat nem	Honnan?
Éjjel	12	24	sz. v.	Kassáról
	12	34	sz. v.	Ujhelyről
	1	26	sz. v.	Budapestről
	1	39	**gy. v.**	Budapestről jun. 15-től
	2	01	sz. v.	Kassáról
	2	56	sz. v.	Budapestről
Délelőtt	6	05	T.sz.v.	Budapestről
	6	12	v. v.	Forró-Encsről
	6	35	T.sz.v.	Szerencsről
	7	59	v. v.	Tornáról gömöri p. u.
	9	23	sz. v.	Bánrévéről s Dobsináról
	9	25	**gy. v.**	Ujhelyről
	9	31	**gy. v.**	Kassáról
	10	53	**gy. v.**	Budapestről
Délután	12	37	sz. v.	Debreczenből
	12	52	sz. v.	Budapestről
	1	40	sz. v.	Fülekről göm. p. u.
	1	50	sz. v.	Budapestről
	2	56	sz. v.	Ujhelyből
	3	16	sz. v.	Kassáról
	5	42	**gy. v.**	Kassáról
	5	50	sz. v.	Fülekről göm. p. u.
	5	52	**gy. v.**	Ujhelyből
Este	6	20	**gy. v.**	Budapestről
	7	43	v. v.	Tornáról göm. pu.
	10	30	v. v.	Fülekről

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.